→ pojďme proměnit
masarykovo náměstí

ŘÍČANY

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ SE BRZY DOČKÁ SVÉ PROMĚNY!

MGR. MICHAL ANELT
radní, předseda Výboru pro územní rozvoj, výstavbu a veřejný prostor

ING. ARCH. PETR FRANK
městský architekt

Červnovým rozhodnutím Zastupitelstva města Říčany byl uzavřen proces výběru partnera pro návrh revitalizace Masarykova náměstí. Ze čtyř soutěžících ateliérů byl jako nejvhodnější vybrán odbornou porotou návrh studia Pavel Hnilička Architects & Planners.

CÍLEM JE PŘIROZENÁ EVOLUCE PODOBY NÁMĚSTÍ

Soutěžní workshop s vybranými architektonickými ateliéry probíhal od loňského prosince do letošního května, přičemž samotná příprava na něj trvala déle než tři roky. Celý proces započal přímo na tomto místě v létě 2021, kdy byla prostřednictvím informačních panelů a dotazníkového šetření oslovena široká říčanská veřejnost a mohla tak aktivně vstoupit do definování hlavních témat i bolestí současné podoby náměstí. Vzešlé podněty doplněné o zásadní požadavky vedení města, byly následně výchozím podkladem pro komplexní zadání soutěžního workshopu, jehož výsledky vám zde chceme představit.

Zjednodušeně by se celé zadání dalo shrnout jako „Evoluce ne revoluce," a to ve čtyřech základních okruzích: více zeleně (a obecně přizpůsobení se dopadům probíhající klimatické změny), klidnější doprava (včetně zlepšení pohybu pěších a cyklistů), komfortnější povrchy (lepší vlastnosti a rozlišení jejich využití) a oživení náměstí (tedy především v oblasti služeb a kultury). Pod povrchem těchto témat bylo zadání samozřejmě mnohem vrstevnatější, od samotného historického vývoje náměstí, přes požadavky na dopravní řešení včetně zohlednění naší městské dopravy a parkování, pořádání kulturních či společenských akcí až po technickou a modrozelenou infrastrukturu či návaznost vazeb náměstí na přilehlé komunikace, parkoviště a veřejný prostor.

SOUTĚŽNÍ WORKSHOP PŘINESL ZAJÍMAVÁ ŘEŠENÍ

Formát soutěžního workshopu byl zvolen především z časového a finančního hlediska. Po velkých architektonických soutěžích na školu na Komenského náměstí, komunitní centrum či novou budovu Muzea u hradu byla snaha zjednodušit celý proces přímým oslovením renomovaných ateliérů a způsob provedení omezit na finančně dostupnější architektonickou studii s plánovanou návaznou realizací formou Design & Build. K rozhodujícím faktorům pro výběr architektonických kanceláří patřily kromě referenčních projektů a zkušeností s obdobnými realizacemi rovněž časové možnosti i zájem jednotlivých účastníků o spolupráci s městem Říčany.

Z okruhu zhruba 20 zvažovaných ateliérů byla vybrána čtveřice Pavel Hnilička Architects & Planners, Projektil Architekti, Refuel a Rehwaldt Landscape Architects, z nichž sedmičlenná porota složená z nezávislých architektů, urbanistů, krajinářů i zástupců města vybírala zhotovitele architektonické studie.

V prvním kole byli účastníci seznámeni s kompletním zadáním včetně komentované prohlídky náměstí, ve druhém již prezentovali své první koncepce rozvoje celého území. Po komplexní zpětné vazbě od poroty i všech dotčených odborů města byly ve třetím kole prezentovány již výsledné koncepční studie, na základě kterých porota určila pořadí návrhů soutěžního workshopu. Je třeba zmínit, že každý z návrhů přinesl konkrétní zajímavé (někdy i nečekané) myšlenky či postřehy, které dále rozvíjely diskuzi i potřebný soutěžní dialog.

Za jednoznačně nejzdařilejší byl vybrán návrh z dílny Pavel Hnilička Architects & Planners. Na sdíleném druhém a třetím místě se umístily Projektil Architekti a Refuel, naopak nejméně oslovil porotu návrh studia Rehwaldt Architects. Z jakých návrhů porota vybírala si můžete nyní prohlédnout na těchto panelech reprezentujících všechna soutěžní řešení včetně komentářů a připomínek poroty.

VYBRANÝ NÁVRH BUDE DÁLE DOPRACOVÁN

Vítězný návrh porota ocenila především pro jeho komplexní přístup k funkčnímu řešení celého náměstí, kdy dochází k jeho formálnímu scelení, přičemž ale funkčně ponechává tři samostatné části – předprostor Staré radnice včetně pietního místa s památníkem padlých a bustou TGM, centrální část náměstí a prostor mezi kostelem a základní školou. Vyzdvižena byla rovně dobře čitelná vegetační vrstva, zvládnutá organizace dopravy včetně vymezení parkovacích míst, rozšíření prostranství při jižní a východní hraně náměstí, dobře zvládnutý reprezentativní předprostor Staré a Nové radnice, adaptace na nově požadované zastávky městské dopravy či materiálové řešení, které působí uměřeně a vytváří velmi kvalitní, přitom neokázalou a nenápadnou kulisu života náměstí.

V rámci všech představených návrhů je nutné zopakovat, že <u>cílem soutěžního workshopu byl primárně výběr zhotovitele architektonické studie</u>. Vítězný návrh <u>je tak základní ideou, ne konečným řešením</u>. Další práce na projektu otevře všechny sporné či nedořešené body – od množství a druhové skladby zeleně, jejího umístění i etapizace výsadby, přes optimální druhy povrchů na konkrétních místech náměstí, či dořešení dopravní situace včetně úpravy parkovacích míst či umístění zastávek.

Závěrem bychom rádi poděkovali všem členům poroty za jejich odborný přístup, čas i pečlivé posouzení všech soutěžních návrhů a samozřejmě také zaměstnancům městského úřadu za skvěle zvládnutý proces celého soutěžního workshopu.

→ pojďme proměnit
masarykovo náměstí

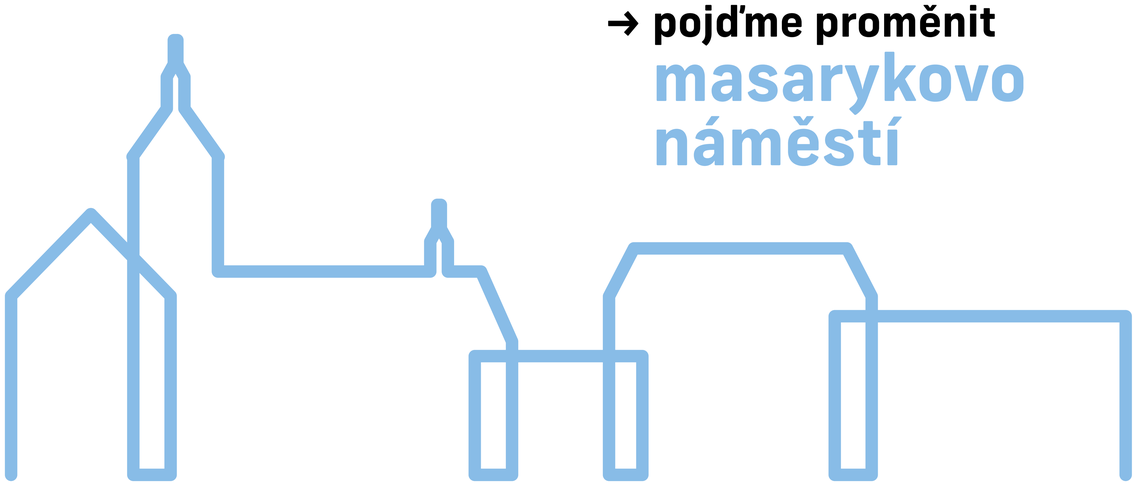

ŘÍČANY

SOUTĚŽNÍ WORKSHOP REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ

TERMÍN KONÁNÍ

PROSINEC 2024 – KVĚTEN 2025
CELKEM 3 PRACOVNÍ SETKÁNÍ

SOUTĚŽÍCÍ ATELIÉRY

Refuel s.r.o, IČO: 24849308
Till Rehwaldt, Rehwaldt Landscape Architects, IČO: 07699239
PROJEKTIL ARCHITEKTI s.r.o., IČO: 27118436
Pavel Hnilička Architects + Planners, s.r.o., IČO: 28490771

SLOŽENÍ ODBORNÉ POROTY

ZÁVISLÁ ČÁST
Ing. arch. David Hlouch – předseda poroty
Ing. David Michalička – starosta města Říčany
Ing. arch. Petr Frank – městský architekt, Říčany
Mgr. Jitka Jančíková – zastupitelka města Říčany

NEZÁVISLÁ ČÁST
Ing. Mgr. Eva Jeníková – architektka
Ing. arch. Jan Kalivoda – architekt
MgA. Markéta Žáček Zdebská – architektka

NÁHRADNÍCI ODBORNÉ POROTY

ZÁVISLÁ ČÁST
MUDr. Michal Mrázek – zastupitel města Říčany

NEZÁVISLÁ ČÁST
Ing. arch. Tomáš Bezpalec – architekt
Ing. arch. David Mareš – architekt
Ing. arch. Miroslava Zadražilová – architektka

ODBORNÍ GARANTI ZADÁNÍ

Ing. arch. Petr Frank – městský architekt
Ing. arch. David Hlouch – architekt, starosta Tehova
Mgr. Markéta Javůrková – vedoucí, Odbor Kancelář starosty
Mgr. Kateřina Lauerová – ředitelka, MAKS / Infocentrum Říčany
Bc. Sebastian Macura – specialista dopravy
Ing. Jan Pillvein – vedoucí, Odbor Stavební úřad
Ing. Soňa Príkazká – odborná referentka, Odbor rozvoje města
Mgr. Renata Skalošová – historička / Muzeum Říčany
Michal Svoboda – vedoucí, Odbor správy a údržby města
Mgr. Michal Šilinger – vedoucí, Odbor spr. agend a dopravy
Mgr. Hana Špačková – 1. místostarostka města Říčany
Ing. Štěpánka Šritrová – vedoucí, Odbor rozvoje města
Ing. Čestmíra Šťastná – vedoucí, Odbor územního plánování
Výbor pro územní. rozvoj, výstavbu a veřejný prostor

ČASOVÝ PLÁN REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ

LÉTO 2021
VÝSTAVA NA MASARYKOVĚ NÁM.
Představení projektu revitalizace, sběr dat z participace občanů a její vyhodnocení.

2022–24
PŘÍPRAVA ZADÁNÍ WORKSHOPU
Zpracování komplexního zadání soutěže, oslovení potencionálních účastníků workshopu, výběr soutěžní poroty.

PODZIM 2024–JARO 2025
SOUTĚŽNÍ WORKSHOP
Tříkolový workshop – zadání; představení základních konceptů; dopracovaných koncepčních studií. Rozhodnutí poroty o vítězi.

LÉTO 2025–KONEC ROKU 2025
SMLOUVA A DOPRACOVÁNÍ
Podpis smlouvy s vítězem, upřesnění požadavků na dopracování rozvojové studie, práce na dokončení studie.

2026
SOUTĚŽ NA ZHOTOVITELE
Vyhlášení soutěže na zhotovitele formou Design&Build. Přípravné práce a schéma etapizace pro zahájení revitalizace.

2027
ZAČÁTEK STAVEBNÍCH PRACÍ
Předpokládaný start prací formou Design&Build.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop
revitalizace masarykova náměstí

NÁMĚSTÍ V PRŮBĚHU ČASU

1864–1918

Historické fotografie Masarykova náměstí pochází z digitalizovaných sbírek Muzea Říčany. Děkujeme za jejich zapůjčení k reprodukci.

muzeum ŘÍČANY

→ Trhy na náměstí před první světovou válkou s pohledem na barokní podobu kostela sv. Petra a Pavla

→ Stará radnice zbořená v roce 1864 s rybníčkem – louží a šatlavou, později se na tomto místě postavil okresní soud, dnes zde stojí radnice a základní škola

→ Průčelí kostela sv. Petra a Pavla v roce 1870

→ Obecná škola postavená r. 1844, za ní budova nové školy slavnostně otevřená v r. 1908 (stojí dodnes)

→ Dům stojící na místě dnešní Nové radnice čp. 53 zbudované po roce 1911 jako dům okresního úřadu

→ Radnice vystavěná v novogotickém slohu s věžními hodinami ze 60. let 19. století

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop
revitalizace
masarykova
náměstí

NÁMĚSTÍ V PRŮBĚHU ČASU

1918–2000

Historické fotografie Masarykova náměstí pochází z digitalizovaných sbírek Muzea Říčany. Děkujeme za jejich zapůjčení k reprodukci.

muzeum ŘÍČANY

→ Pohled od kostela sv. Petra a Pavla na východní stranu náměstí kolem roku 1935

→ Řada domů při severní straně náměstí od křižovatky Na Růžku

→ Radnice čp. 83 se sochou Antonína Švehly odhalená v roce 1936. Socha dnes stojí v stejnojmenném parku při Cestě svobody

→ Dům služeb (dnes budova pošty) v 80. letech 20 století

→ Pouť v centrální části náměstí, 60. léta. Dobře patrné jsou domky, které ustoupily budově dnešní pošty a v levé části pak autobusové nádraží

→ Pohled na náměstí s Klubem důchodců vedle staré radnice a řadou obchodů. Dnes je zde matrika, přibylo patro městského úřadu a volný prostor je využíván trhovci

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

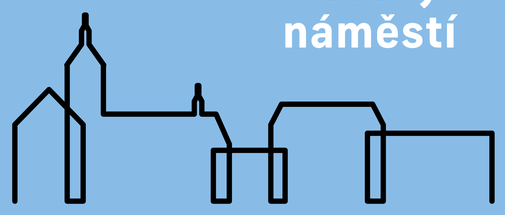

REFUEL

NÁVRH Č. 1

AUTOŘI NÁVRHU

Architektonické řešení
Ing. arch. Jan Skoupý
Ing. arch. Zbyněk Ryška
Ing. arch. Marek Nečesal

Krajinářské řešení
Ing. Mgr. Lucie Radilová

Dopravní řešení
Ing. Karel Říha

Vizualizace
Ing. Petr Ježek

POŘADÍ V SOUTĚŽI

2.–3. místo

+ vizualizace centrální plochy náměstí
+ **celková situace** 1 : 500

anotace a provozní schémata →

KONCEPT

Masarykovo náměstí je intenzivním centrem rostoucího města. Spojuje mnoho různých skupin lidí a aktivit.

Naším cílem je vytvořit flexibilní prostor bez zbytečných formálů, kde se může odehrávat veřejný život ve všech podobách.

MÍSTA A CHARAKTER

Plocha náměstí je morfologií terénu a historickými objekty rozdělena na čtyři části.

Koncepčně se snažíme celé náměstí sjednotit, zároveň však chceme rozmanitost jednotlivých míst zachovat. Každé z nich tak nabízíme jinou náladu.

Do každého z prostranství vkládáme prvek – bosket, fontánu a mlat, který definuje specifický charakter místa. Je to jediná architektonická intervence do jinak minimalistické řešení náměstí.

Předprostor radnice

Ve východní části, před radnicí, navrhujeme vytvořit polyfunkční plochu intimnějšího měřítka. Její součástí jsou pomníky a umělecká díla.

Do prostranství vkládáme hmotu boskeku v mlatovém povrchu. Život se odehrává pod korunami stromů. Rastr stromů je doplněn soltérem mohutného jilmu, pod kterým je busta T.G.M.

Centrální plocha

Centrum náměstí ponecháváme volné s polyfunkčním využitím. Navrhujeme zde pochozí fontánu v ploše dlažby, která však využití pro jiné účely nijak neomezuje.

Dominantou je Mariánský sloup s obnovenou čtveřicí stromů. Díky úpravě dopravního řešení můžeme umístit letní zahrádky a posezení přímo do plochy náměstí.

Centrální plocha je agorou Říčan, univerzálním shromaždištěm města.

Kostelní návrší

Zahradnicky řešenou plochu okolí kostela, bývalého hřbitova, vymezujeme pobytovými schody orientovanými do centrální plochy.

Samotné návrší navrhujeme zatravněné doplněné cibulovinami, na vhodných místech růžemi, v kombinaci s jinými kvetoucími keři a trvalkami. Kostel je rámován stávajícími a navrženými stromy, které dotváří kompoziční rámec této hmoty. Dominantou je stávající čtveřice stromů se sochami sv. Václava a Jana Nepomuckého.

Místo je pomyslnou akropolí náměstí – návrší s posvátným okrskem.

Předprostor kostela a školy

Mezi školou a kostelem navrhujeme mlatovou plochu s dřevěnými lavicemi a pobytovými prvky. Dominantou místa je stávající vzrostlá lípa, kterou doplňují nové výsadby pro zachování kontinuity v prostoru.

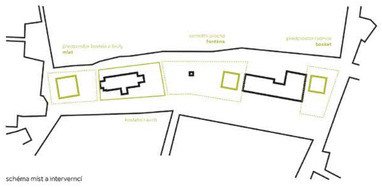

schéma míst a intervencí

NÁVAZNOSTI

Náměstí propojí okolní cesty a veřejná prostranství.

Severozápad, ulice Pod Školou

Navrhujeme zrušit oplocený provozní dvůr a vytvořit veřejně přístupnou piazzettu, která propojí předprostor kostela a školní hřiště.

V místě terénního valu umisťujeme drobný podélný objekt se sedlovou střechou. Jeho součástí bude zastřešené schodiště plánovaného propojení od moła okolo hřiště a geologické expozice k hradu. Dále ve budou požadované boxy pro uložení jízdních kol a sklad sportovní výbavení pro využití přilehlého hřiště i mimo školní výuku.

Propojení zahradami k Mlýnskému rybníku

Kromě ulice Pod Školou bude náměstí s rybníkem a molem propojeno několika veřejně přístupnými zahradami. Ty přes klidné severní průčeli přirozeně navazují na centrální plochu náměstí.

Jihozápad, ulice Na Hradě

Celá ulice Na Hradě bude součástí zóny 30 náměstí. V místě připojení ulice navrhujeme nový přechod pro chodce se zvýšeným prahem.

Cesta k hradu bude tak jednodušší a bezpečnější jak ze severní, tak jižní části náměstí.

Jihe- a severovýchod, ulice Široká, 7. listopadu a Olšová

Místa návaznosti náměstí na okolní frekventované ulice Široká a 7. listopadu tvoří přechody se zvýšenými prahy, které zároveň definují začátky zóny 30. Řidiči musí výrazně zpomalit a umožnit tak volný průchod chodcům.

situace širších vztahů I. :
pěší cesty a propojení

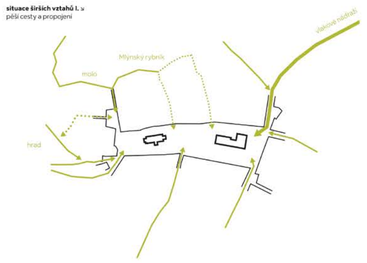

Revitalizace Masarykova náměstí v Říčanech
soutěžní workshop 2024 – koncepční studie

1

+ vizualizace předprostoru radnice
+ **situace detailního řešení plochy B** 1 : 250

anotace a provozní schémata →

DOPRAVA

Dopravu náměstí navrhujeme v celé ploše v režimu zóny 30. Bude zachováno členění provozu na vozovku a prostor pro chodce. Na frekventovaných komunikacích bude vozovka oddělena i výškově s přejezdovými prahy v místě přechodů pro chodce.

Severní obslužná komunikace bude jednosměrná v jedné úrovni s plochou náměstí. Rozlišena bude materiálově v dlažbě.

Městská hromadná doprava

Na komunikaci II/107 navrhujeme nové zastávky autobusů v rámci průjezdného profilu bez zálivu. V jižní části jsou ponechány zastávky se zálivy ve stávajícím rozsahu.

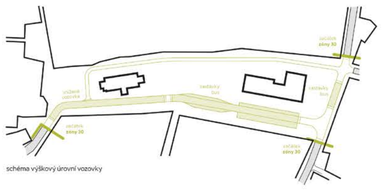

schéma výškový úrovní vozovky

Parkování

Počet parkovacích stání navrhujeme redukovat v rozumné míře tak, aby co nejméně omezoval ostatní aktivity.

V severní části náměstí navrhujeme místa podél objektu staré radnice a kostela. Kontakt severního průčelí se zahrádkami kaváren s centrální plochou tak nebude rušen parkingem.

V jižní části ponechávíme stávající kombinaci podélných a příčných stání, jejich rozsah je však stejně jako na severu definován hranami hmot staré radnice a kostela.

Bilance počtu odstavných míst

	návrh
sever, podélná stání u radnice	9 míst
sever, podélná stání u kostela	9 míst
jih, podélná stání u staré radnice	9 míst
jih, kolmá stání	20 míst
jih, podélná stání	7 míst
návrh celkem	**54 míst**

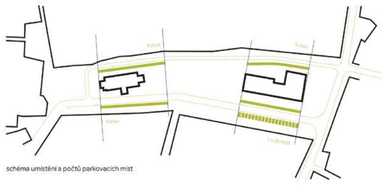

schéma umístění a počtů parkovacích míst

Cyklistické trasy

Pro propojení náměstí s lokálními i dálkovými cyklotrasami na jihu (8100, 0026, 0021) navrhujeme využít ulici Lázeňská.

Ta již dnes funguje jednosměrně pouze pro dopravní obsluhu. Pro cyklisty by se měla stát průjezdná obousměrně.

Cesta na kole na vlakové nádraží vede ulici 17 listopadu a dále cestou Švobody. Její využití je však limitováno úzkým uliční profilem a velkým dopravním zatížením ulice 17 listopadu. Vyřešit toto slabé místo je však nad rámec revitalizace náměstí.

Pro bezpečné uložení jízdních kol bude možné využít boxy v navrhovaném objektu v ulici Pod Školou.

situace širších vztahů II. :
cyklistické trasy

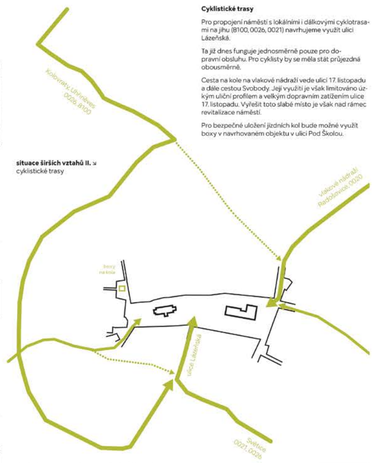

Revitalizace Masarykova náměstí v Říčanech
soutěžní workshop 2024 – koncepční studie

2

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

REFUEL

NÁVRH Č. 1

HODNOCENÍ POROTY

Porota ocenila značný a pozitivní posun návrhu v intencích výstupů předchozí fáze dialogu, přesto stále nepovažuje za přesvědčivé umístění bosketu v předprostoru staré (a nové) radnice. Kompozice vegetace rovněž nenaplňuje očekávaný potenciál – návrh v tomto ohledu nepřináší nové kvality, naopak některé příležitosti promarnil (například stínění vegetací při severní hraně náměstí nad dopravní tepnou, nikoliv nad chodníkem) a klíčová část náměstí je navíc navrženou kompozicí zbytečně stísněna.

Ocenění si zaslouží prioritizace pěších tras a jejich křížení zejména s komunikací při jižní straně náměstí, stejně jako vhodně situovaného zklidnění a místa přecházení v rámci JZ cípu (vjezdu/vstupu) do náměstí. Řešení návrší kostela s akcentací zelených ploch a minimalizací zásahů do hmoty terénu považuje porota rovněž za zdařilé, v severní části však pěší i provozní návaznosti nepovažuje za přesvědčivé.

Porota ocenila, že návrh vhodně pracuje s recyklací a znovupoužitím stávající kamenné dlažby.

Ve výsledku porota návrh hodnotí jako zdařilé, konzervativní až pragmatické řešení, které však nedosáhlo průřezově kvalit vítězného návrhu.

POŘADÍ V SOUTĚŽI

2.–3. místo

→ vizualizace kostelního návrší
↓ **nadhledová axonometrie**

anotace a provozní schémata →

POVRCHY

Dlažba náměstí neplní jen funkci zpevněné plochy, je zároveň komunikačním nástrojem. Dlažby budou vytvořeny kamenné s přednostním použitím žuly, která je pro oblast Říčan typická.

Pro pojížděné povrchy je navržená velká štípaná kostka 16C kladená v řádcích na střih. Původní chodníky jižní a severní hrany zachováme z mozaikové řezané dlažby 6x6 vytvářející ornamenty. Předprostor školy je ve štípané kostce kladené vějířově. Stejné dláždění je již dnes ulice Na Hradě.

Centrální prostor náměstí a předprostor radnice navrhujeme z řezané velkoformátové dlažby. Ta vytvoří hladký povrch, který dovolí největší flexibilitu využití.

Počítáme se znovupoužitím stávající kamenné dlažby, včetně nepravidelné čedičové. Ta však bude použita na místech, kde její nedokonalý povrch nebude vadit – parkovací stání.

Vozovka a parkovací stání

hlavní komunikace
Žulová velká kostka
dodatečně řezaná
kladena v řádku na střih

okružní severní komunikace
Žulová střední kostka
Otevřená, kladena v řádku na střih

parkovací stání
pronepojitá stávající nepravidelná
Zachována dlažba

Chodníky a plochy pouze pro pěší

centrální plocha a předprostor radnice
Žulová řezaná velkoformátová deska
kladena na střih

chodníky
kamenná mozaika řezaná 6x6
kladena do ornamentu

předprostor školy a kostela
ornamentální dlažba ulice Pod Školou
a Na Hradě

Štípaná dlažba žulová kostka,
kladená do kroužku

bosket
a předprostor školy
mráz

STROMY

Řešení zeleně vychází ze zhodnocení dendrologického průzkumu a prolnutí výsledků hodnocení s ohledem na sadovnickou hodnotu, zdravotní stav, perspektivu dřevin a navržená pěstební opatření.

Severní strana náměstí

Zůstane bez zásahu. Při realizaci budou zlepšeny stanovištní podmínky dřevin. Důraz bude kladen na pěstební péči – zejména řez dřevin.

Jižní strana náměstí

Stávající dřeviny (lípy) na jižní straně náměstí mají sekundární korunu a z výsledku dendrologie vyplývá jejich střednědobá perspektiva. Nabízí se otázka celý tento segment odstranit a nahradit novým (Tilia cordata Greenspire nebo Tilia cordata Ranchos).

Výhodou komplexní obnovy je, že nám umožní vytvořit kořenovou cestu se strukturálním substrátem a tím vytvořit lepší podmínky pro stromy, ale i lépe hospodařit s dešťovou vodou.

Východní strana náměstí

V místě je navržen bosket (Jasan ztepilý, Fraxinus excelsior). Ten je doplněn solitérem vzrostlého jírovce sibiřského (Ulmus pumila) v prostoru před pomníkem padlých a busitou TG.M. Stávající dřeviny budou odstraněny, popř. přesazeny.

Okolí Mariánského sloupu

Stávající dřeviny jsou jako celek navrženy ke kácení (viz dendrologický posudek), jelikož si tato skupina zasluhuje z historického a kompozičního hlediska obnovu. Půdorysné řešení bude zachováno.

Navrhujeme štíhlé, vertikálně orientované kultivary (Ulmus Columella), které sochu lehce zarámují a vytvoří odpovídající prostorový efekt.

Východní strana kostela

Stromy jsou z hlediska kompozice, výrazu i dendrologie hodnoceny velmi kladně a jsou zachovány. Vytváří jasnou hmotu a rámec kostelu. V návrhu je respektujeme – bereme na stromy ohled při práci s terénem, ale i umisťováním stavebních prvků v jejich okolí.

Nedojde tedy ke snížování terénu ani zásahu do kořenového prostoru. V rámci realizace navrhujeme zlepšit stanovištní podmínky dřevin.

Západní strana kostela – předprostor před školou a kostelem

Centrální lipa (Tilia cordata) je zachována. Opět je jí přizpůsoben návrh co do prostorového, ale i výškového řešení. Nové výsadby navrhujeme k přesazení – zejména jejich výškové úpravy pozice.

Stromy jsou v současnosti vysazeny na takové výškové kótě, že neumožňují dobré provozně-funkční řešení prostoru. Vzhledem k velikosti výsadeb by tento zákrok neměl být problém.

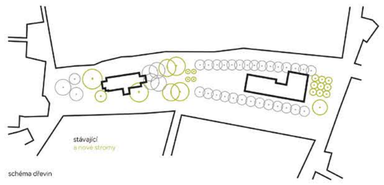

schéma dřevin

Revitalizace Masarykova náměstí v Říčanech
soutěžní workshop 2024 – koncepční studie

→ vizualizace předprostoru školy a kostela
↓ noční vizualizace kostelního návrší

anotace a provozní schémata →

VODA

Vodní prvky ve veřejném prostoru jsou pro udržení příjemného mikroklimatu klíčové.

Pochozí fontána

V centrální části náměstí navrhujeme pochozí fontánu s tryskami v dlažbě. V horkých letních dnech může vytvořit stálou mělkou louži. Odpar výrazně sníží teplotu místa v horkých letních dnech. Trysky v dlažbě jsou zároveň neodolatelným lákadlem pro děti a přilákají do centra náměstí život. Pomysleme navazujeme na rybníček, který se historicky před starou radnicí nacházel.

V případě potřeby může být fontána vypnuta. Prostor bude možné použít jako běžnou plochu náměstí, např. pro trhy.

Mlžná fontána před kostelem

Jako součást mateového prostoru před kostelem navrhujeme instalaci vytvářející mlžný opar a snižující teplotu místa v horkých letních dnech.

Obecní studny s pumpami

Obnovíme funkci obou obecních studen s ručními pumpami. Jedné vedle budovy bývalého soudu. Druhé v severním sousedství kostela. Obě by měly být funkční i kdyby šlo pouze o užitkovou vodu.

Nakládání s dešťovou vodou

Spolu s novou výsadbou navrhujeme vytvořit podzemní rýhy pro retenci dešťových vod. Ty dovolí udržet i v městském prostředí vhodné podmínky pro kořenový systém stromů. Zároveň zadrží a pročistí dešťové vody v místě. Tím se nejen zabrání přetížení kanalizačního systému při přívalových deštích ale i ušetří za náklady na zálivku.

V místě nového bosketu v předprostoru radnice je podzemní rýha vytvořena spolu s výsadbou nových stromů. V linii severního a jižního stromořadí bude realizována dodatečně spolu s opatřeními pro zlepšení podmínek pro kořenový systém stromů.

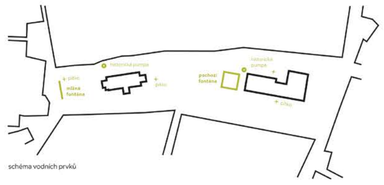

schéma vodních prvků

MOBILIÁŘ

Náměstí navrhujeme doplnit mobiliářem, který však nebude omezovat rozličné možnosti využití.

Pobytové prvky před školou

Vytváříme prostor, kde mohou žáci trávit čas nejen před a po vyučování. V prostoru mlatu navrhujeme jednoduché dřevěné prvky pro posezení. Tyto prvky se opakují i na pracovně u hřiště.

Sdílené zahrádky kaváren a restaurací

Navrhujeme zachovat a podpořit provoz stávajících sdílených zahrádek kaváren, bister a restaurací v severní části náměstí. Prostor pro zahrádky se rozšíří dále do centrální plochy. Součástí sezení zahrádek se stane i pobytové schodiště kostelního návrší.

Přenosné židle a stoly přinesou život do centrální plochy i mimo společenské události a trhy. Zároveň však nevytvoří stálé bariéry, které by znemožnili jiné využití.

Klasické parkové lavice jsou navrhovány pod stromy a v místech, kde neblokují prostor pro jiná využití.

Vybavení akcí a trhů

Každá společenská akce nebo trh ve veřejném prostoru jsou jiné. Těžko tak předvídat všechny potřeby.

Kromě připojných bodů technické infrastruktury žádné pevné vybavení pro tyto akce nenavrhujeme. Budou vždy mobilní, součástí konkrétní produkce.

Přístřešky zastávek a veřejné osvětlení

Tyto prvky navrhujeme ve formě subtilních ocelových konstrukcí v neutrální šmavé barvě. Smyslem je, aby na sebe nepoutaly zbytečnou pozornost.

Zábrany

Baniéry by se ve veřejném prostoru v principu neměly vyskytovat. Některé místa bude nutné zejména ze začátku chránit proti vjezdu aut. Smyslem zábran je vždy chránit chodce před auty, nikoliv auta před chodci.

Zahrazovací ocelové sloupy lokálně vymezí rozhraní mezi pochozí a pojízdnou plochou. Sloupky nebudou spojeny horizontální zábranou, která by bránila průchodu chodců.

schéma rozložení vánočních trhů v centrální ploše

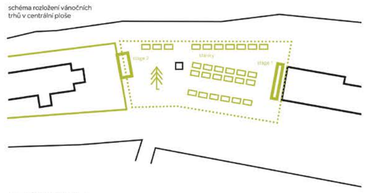

ETAPIZACE

Všechny úpravy jsou navrhovány tak, aby byly funkční i ve fázi částečné realizace plochy B dle zadání.

V této fázi mohou být provedeny i pobytové schody na hraně kostelního návrší i když samotné okolí kostela leží mimo řešené území. Centrální plocha a předprostor radnice tak budou fungovat v navržené podobě bez omezení.

Zóna 30 zůstane do doby realizace celé plochy pouze v severní části.

Revitalizace Masarykova náměstí v Říčanech
soutěžní workshop 2024 – koncepční studie

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

PROJEKTIL ARCHITEKTI

NÁVRH Č. 2

AUTOŘI NÁVRHU

PROJEKTIL ARCHITEKTI s.r.o.
Adam Halíř
Ondřej Hofmeister
Petr Lešek
Michael Pavliš

Krajinářský architekt
QTkraj
Klára Concepcion

Doprava
Miroslav Vondřich

Výtvarná intervence
Jan Šerých

POŘADÍ V SOUTĚŽI

2.–3. místo

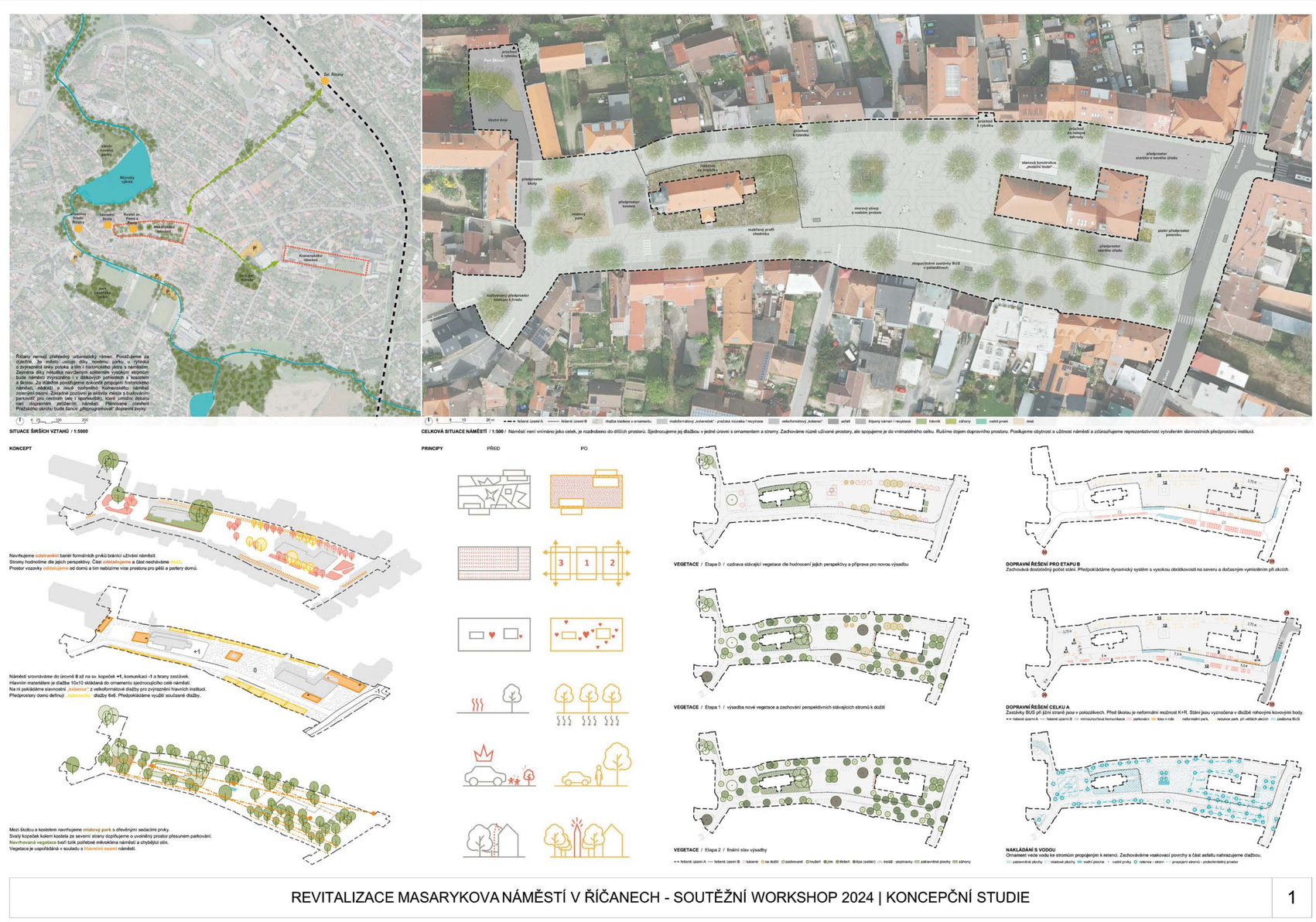

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

PROJEKTIL ARCHITEKTI

NÁVRH Č. 2

HODNOCENÍ POROTY

Porota ocenila velmi propracovanou a komplexně pojatou koncepci zeleně, která – ač nemusí být pro běžného návštěvníka v prvím plánu čitelná – vytváří přirozeně působící celek. Výhodou navržené vegetační vrstvy je rovněž její odolnost vůči výpadkům jednotlivých kusů (či druhů) vegetace v čase. Užití spíše původnějších druhů dřevin považuje porota rovněž za vhodné. Naopak umístění bosketu před novou radnicí hodnotí porota jako spíše sporné.

Porota ocenila propracovaný systém nakládání s dešťovou vodou včetně integrace jejího jímání do hlavního grafického tématu (rastru) kompozice dlažby, u kterého však závislá část poroty zcela postrádala jakkoukoli souvislost s kontextem města Říčany. Porota považuje za silný i koncept „koberců“, tedy vymezení odlišných povrchů a jejich vazbu na významné objekty a prostory náměstí, bohužel ve výsledném návrhu nepůsobí prvek zcela přesvědčivě a trpí nízkou měrou čitelnosti.

Porota nepovažuje za vhodné předložené řešení vodního prvku včetně jeho umístění, ani stanovou konstrukci při severní straně špalíčku staré radnice. Princip trvalého přistřešení části náměstí však považuje za přínosný. Závislá část poroty i zástupci města upozornili na sporné umístění neformálního kolmého parkování v S a J části náměstí, neboť zasahuje do hlavního prostoru.

Porota návrh hodnotí jako zdařilé řešení, kreativně sestavující návrh z několika promyšlených a vzájemně propojených či komunikujících vrstev, které však nedosáhlo průřezově kvalit vítězného návrhu.

POŘADÍ V SOUTĚŽI

2.–3. místo

Hlavní plocha náměstí si podrží svoji prostornost pro konání akcí. Využití během dne umožní mobilní prvky židlí a dřevěných „diamantů“. Zároveň podporujeme okraje a prvky uvnitř, aby nabídly možnost aktivit a posezení. Svatý kopeček tak má pobytový trávník a sedací okraj. Morový sloup slavnostní koberec a měkký vodní prvek ve kterém se bude odrážet. Vzor dlažby náměstí spojuje a zároveň mu dává i detail a hravost.

Jižní komunikaci zvedáme do jedné úrovně s okolím. Přejezd je definován dlažbou a stromy. Ty zvýrazní i průhled na kostel. Radniční vstup pro svatby získává slavnostní koberec.
Pietní místo pomníku má důstojnější větší předprostor. Parter domu může využít předzahrádky.

Předprostor kostela a školy spojujeme, rušíme bariéry a upozadňujeme dopravní funkci, jakkoliv cesta zůstává. Rozšiřujeme zeleň Svatého kopečku na severu, kultivujeme ji a rámujeme vstup kvetoucími stromy.
Místová plocha nahrazuje současný trávník. Vsakuje a je vhodnější pro pobyt před školou. Je to také nový druh povrchu nabízející i jiné způsoby užívání.

Kobercem slavnostní dlažby reprezentativně spojujeme obě budovy městského úřadu. „Mobilní louže“ u špalíčku slouží prodeji, pro kulturní akce či jen jako ochrana před nepohodou, což ocení děti. Méně větších stromů v budoucnu více propojí části náměstí.

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - SOUTĚŽNÍ WORKSHOP 2024 | KONCEPČNÍ STUDIE 3

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

PAVEL HNILIČKA ARCHITECTS & PLANNERS

NÁVRH Č. 3

AUTOŘI NÁVRHU

Pavel Hnilička Architects+Planners
Ing. arch. Pavel Hnilička, Dipl. NDS ETHZ in Architektur
Ing. arch. Sandra Gulázsiová
Ing. arch. Natálie Bauerová

Krajinářští architekti
Steiner a Malíková krajinářští architekti
Ing. Aleš Steiner, Ing. Pavlína Malíková

Dopravní řešení
Projekce dopravní Filip
Ing. Josef Filip, Ph.D

UPOZORNĚNÍ
Vítězný návrh (studie) bude dále dopracován na základě souhrnných připomínek (zeleň, povrchy, dopravní řešení). Vizualizace z návrhu tak nezachycují konečnou podobu náměstí.

POŘADÍ V SOUTĚŽI

1. místo

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - KONCEPČNÍ STUDIE 1

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - KONCEPČNÍ STUDIE 2

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

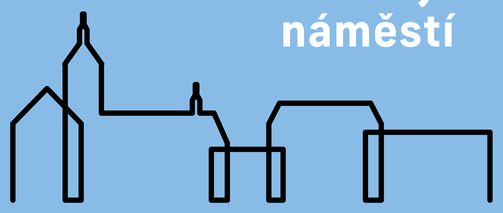

PAVEL HNILIČKA ARCHITECTS & PLANNERS

NÁVRH Č. 3

SCHÉMA A VYVEBANÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU 1:500 ▼

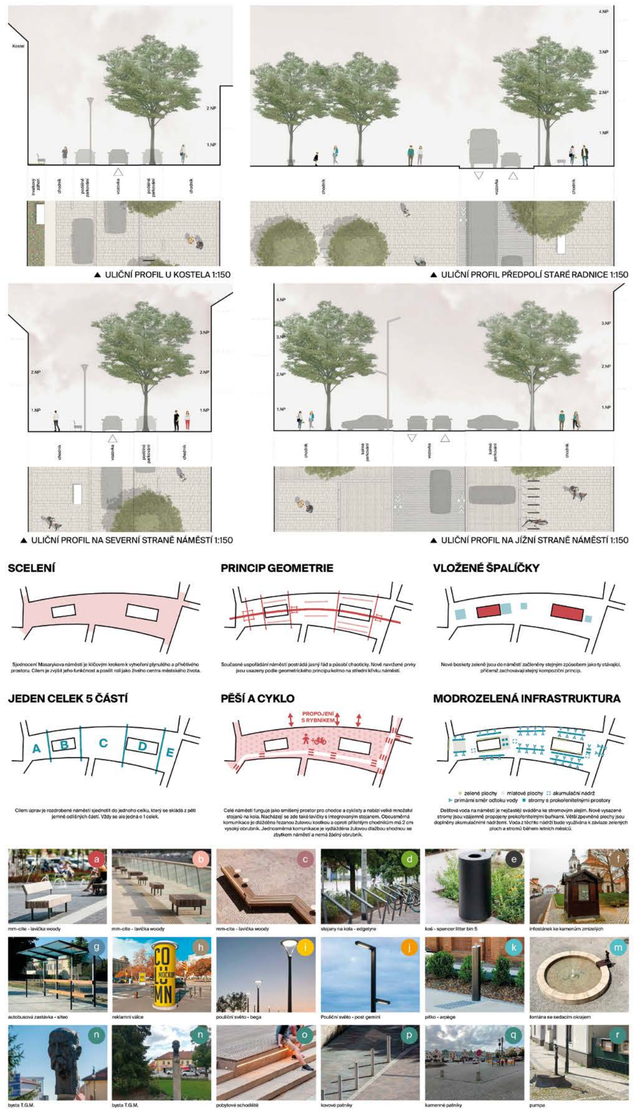

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - KONCEPČNÍ STUDIE

3

HODNOCENÍ POROTY

Porota ocenila detailní zpracování návrhu a to prakticky ve všech řešených oblastech. Formálně se jedná o pevně ukotvený, konzervativní návrh, který umocňuje logicky situovaná a kompozičně čitelná vegetační vrstva a zvládnutá organizace dopravy. Pochvalně lze rovněž hodnotit rozšíření prostranství při J hraně náměstí; rozšíření a ozelenění prostoru při V hraně náměstí; dobře zvládnutý JZ vstup do prostoru náměstí; vyčištění a prostorovou maximalizaci hlavního veřejného prostranství či řešení prostranství před radnicí včetně bosketu při pietním místě.

Za zmínku stojí také správná koncentrace hlavních parkovacích zón a jejich vymístění z prostoru hlavního prostranství náměstí. Materiálové řešení pak působí uměřeně a vytváří velmi kvalitní, přitom neokázalou a nenápadnou kulisu života náměstí.

Naopak za ideální porota nepovažuje rozsáhlé mlatové plochy a doporučuje prověřit jejich nahrazení plochami ozeleněnými, stejně jako prověřit možnost jistého zmírnění formální rigidity návrhu, např. záměnou materiálů chodníků lemujících náměstí, oživení dlážděné plochy centrální části náměstí. či úpravou sortimentu dřevin ve vazbě na kontext místa.

Porota doporučuje věnovat maximální péči etapizaci (vhodnému časování) obnovy zeleně, jejíž koncepce staví na její kompletní obměně, což není v nesouladu s dendrologickými průzkumy ani se zadáním.

POŘADÍ V SOUTĚŽI

1. místo

ARCHITEKT Pavel Hnilička Architects+Planners, s.r.o. Cukrovarnická 46, 162 00 Praha 6 www.phap.cz E: info@phap.cz T: +420 233 344 575	KRAJINÁŘSKÝ ARCHITEKT Steiner a Maliková www.steineramalikova.cz	DOPRAVNÍ SPECIALISTA Projekce dopravní www.pdprojekce.cz	PROJEKT Revitalizace Masarykova náměstí Masarykovo náměstí, 251 01 Říčany kat. území: Říčany u Prahy [745456]	KLIENT Město Říčany Masarykovo náměstí 53/40, 251 01 Říčany	FÁZE Koncept rozvoje	DATUM 24.04.2025	REVIZE

D

D.2
Soutisk situace
(současný a navrhovaný stav)

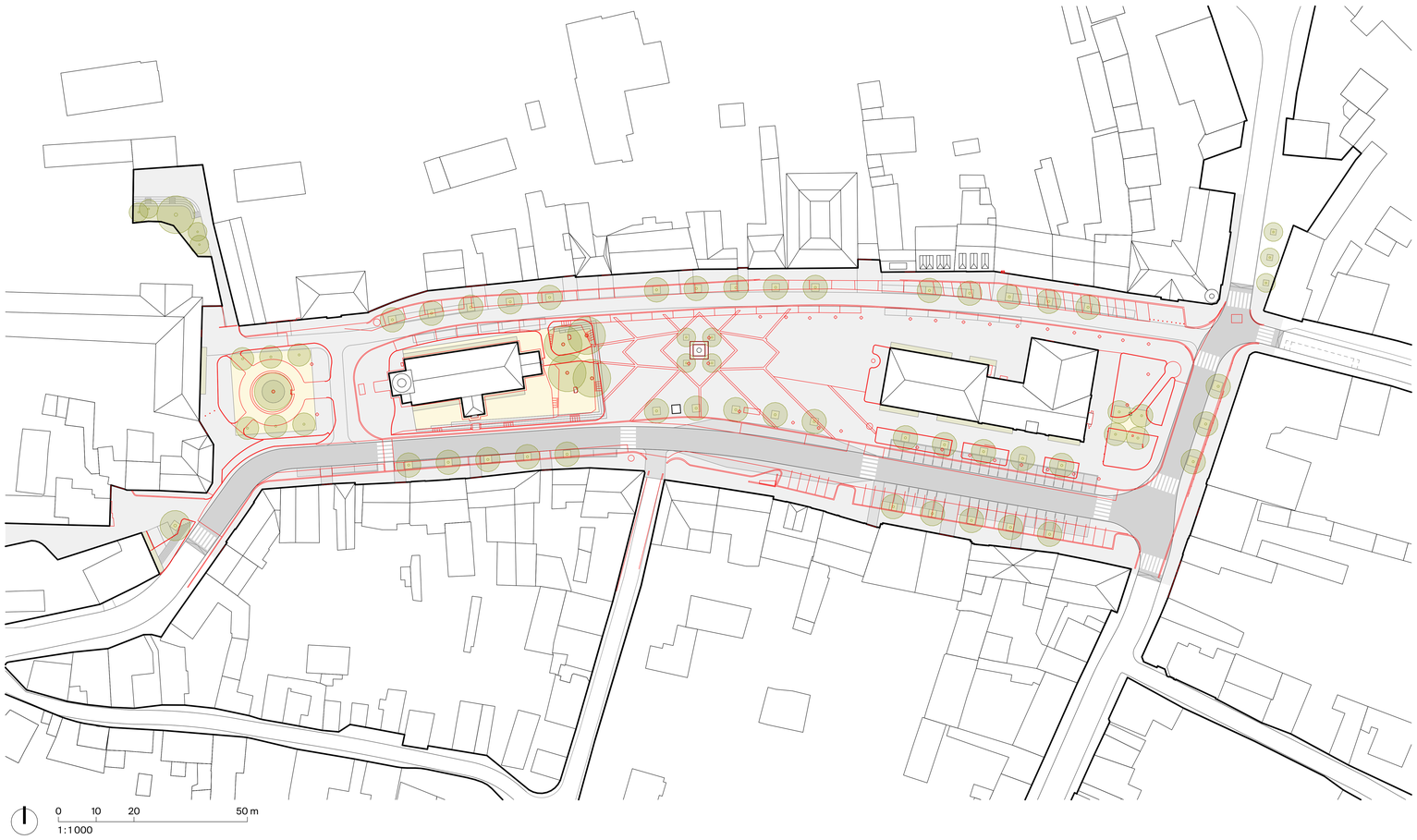

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ **soutěžní workshop**

revitalizace masarykova náměstí

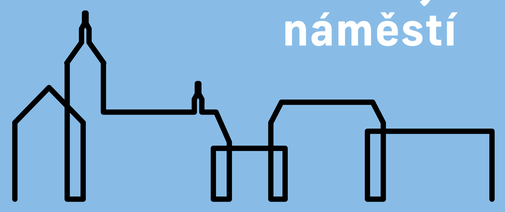

REHWALDT LANDSCAPE ARCHITECTS

NÁVRH Č. 4

ČLENOVÉ TÝMU

Rehwaldt Landscape Architects
Dipl.-Ing. Till Rehwaldt
B.Env.D, M.LA Garth Woolison
Ing. Anežka Bauerová
Ing. Eliška Černá

Konzultace dopravního řešení
Ing. Jakub Kutílek

POŘADÍ V SOUTĚŽI

4. místo

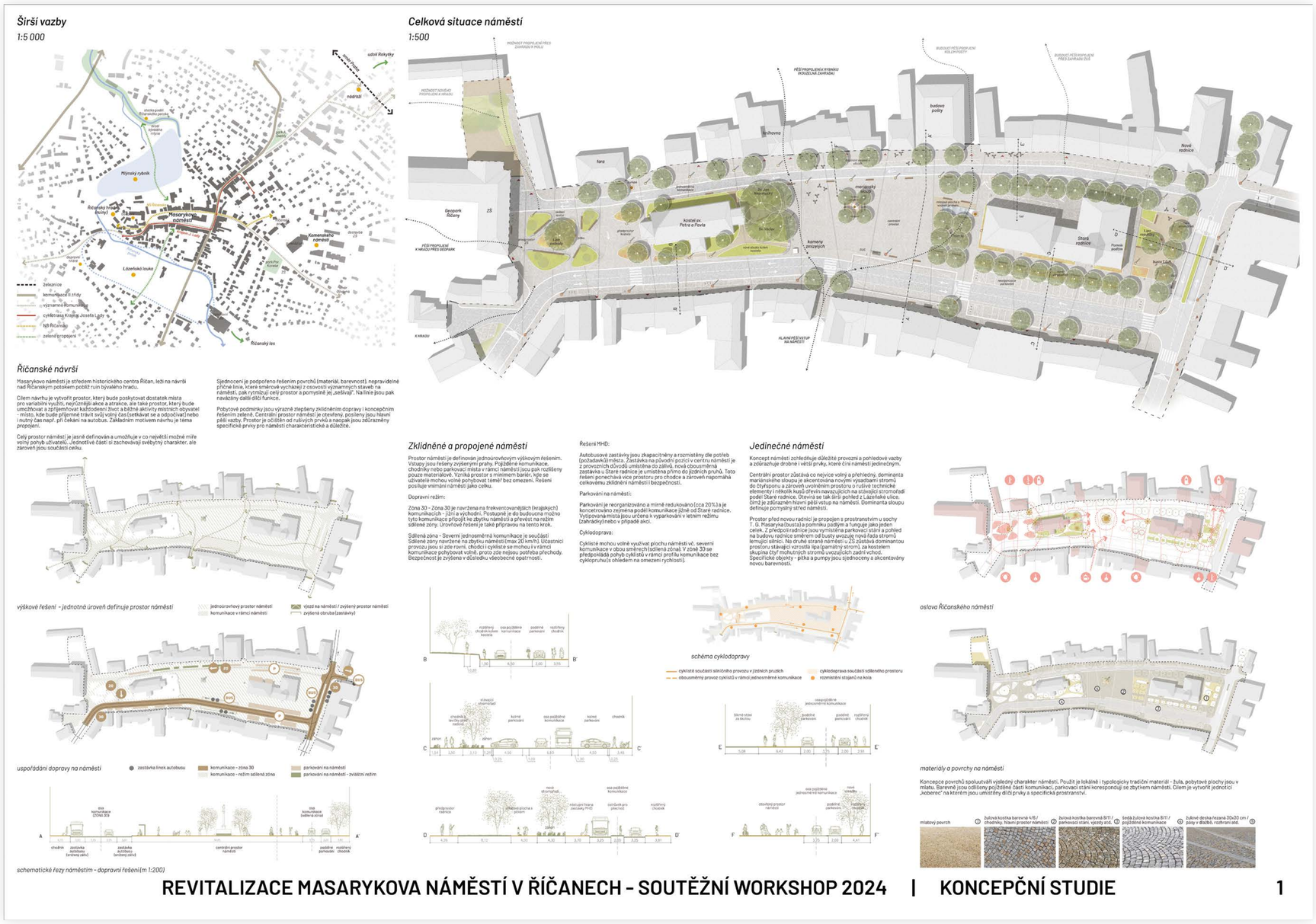

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.

ŘÍČANY

→ soutěžní workshop

revitalizace masarykova náměstí

REHWALDT LANDSCAPE ARCHITECTS

NÁVRH Č. 4

HODNOCENÍ POROTY

Porota ocenila snahu autorského týmu o dialog se zadavatelem při zachování charakteristických autorských prvků návrhu. Kladně hodnotila druhově zvládnuté řešení vegetace a kvalitně zpracované nakládání se srážkovými vodami; z kompozičního hlediska však považovala určité aspekty kompozice zeleně jako rozporuplné – umístění bosketu a vodního prvku v rámci hlavního prostranství je protichůdné s efektivním (maximálním) využitím náměstí při kulturních a společenských akcích. Předložené scénáře akcí díky zmenšení prostoru bohužel neodrážejí očekávání zadavatele.

Řešení vyvýšeného prostoru kostela působí organicky a přívětivě, stejně jako prostranství mezi školou a kostelem, které doznalo pozitivního posunu k uměřenějšímu a čitelnějšímu pojetí prostoru při zachování příjemné míry hravosti.

V rámci dopravního řešení působí jako nedostatečná délka zálivů ve VZ směru a současně není kladně hodnocena absence místa pro přecházení při JZ ústí náměstí (směr k hradu). Kladně porota hodnotí umístění zeleného ostrůvku u zastávek autobusu v SJ směru při V straně náměstí, především z hlediska bezpečnosti a zklidnění dopravy.

Porota návrh hodnotí jako celkově velmi kvalitní, ucelené a funkční řešení náměstí, které však v některých důležitých aspektech nenaplnilo očekávání zadavatele.

POŘADÍ V SOUTĚŽI

4. místo

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - SOUTĚŽNÍ WORKSHOP 2024 | KONCEPČNÍ STUDIE 3

REVITALIZACE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ V ŘÍČANECH - SOUTĚŽNÍ WORKSHOP 2024 | KONCEPČNÍ STUDIE 4

Všechny vizualizace, kresby, návrhy a texty jsou reprodukovány se souhlasem jednotlivých architektonických studií. Všechna autorská práva k vystaveným návrhům jsou vyhrazena.